

DAMUNT

DAMUNT

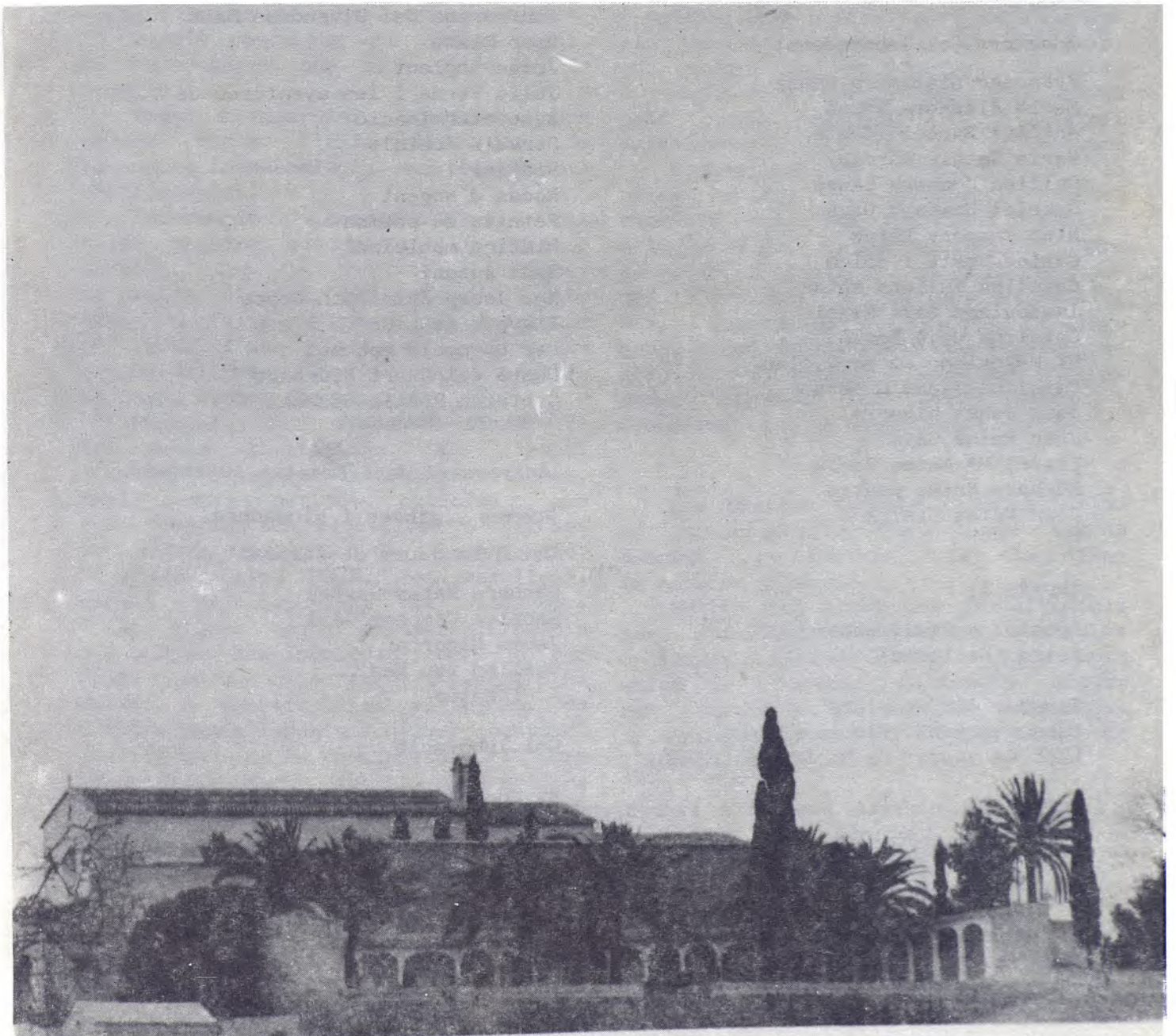

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL

SANT JOAN   FEBRER 1992   NÚM.9

D A M U N T

D A M U N T

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL

Sant Joan (Mallorca)

Febrer 1.992 - Núm. 9

Dipòsit Legal PM-673-1991

Domicili:

Major, 68

07240 SANT JOAN (MALLORCA)

Director:

Miquel Florit Huguet

Rdactors-Col.laboradors:

Francesc Alazamora Bauzà

Maria Alzamora Bauzà

Antònia Barceló Costa

Maria Català Karmany

Guillem Company Bauzà

Gabriel Company Gayà

Nino Company Pérez

Carles Costa i Salom

Catalina Fullana Matas

Inmaculada Gayà Mayol

Catalina Gayà Morlà

Ml Magdalena Jaume Niclau

Catalina Jaume Ginard

Joan Jaume Nigorra

Joan Matas Gayà

Isabel Mª Matas Ramis

Bàrbara Matas Sastre

Joan Matas Sastre

IMPRES A:

Apoatol y Civilizador

Petra (Mallorca)

Tirada: 400 exemplars

Subscripcions: Miquel Florit

Lloc de venda: Ca Na Blanc

NOTA: Els escrits publicats expressen, únicament, l'opinió dels seus autors, els quals es fan responsables del seu contingut.

La Redacció no s'indentifica, necessàriament, amb contingut del escrits.

C O N T I N G U T

Salutació, pr Miquel Florit Huguet

Notícies Locals, per l'Equip de Redacció

Necrologiques

Matances a Son Rebassa

Descompte als pensionistes

Accidents de transit

Tercera Edat

Jordi Gayà , a Berlin

Moviment de Joves Cristians

Curs de Socorrisme

Confreries del Divendres Sant

Grup Mixte

Jutge Suplent

Julio Verne i les aventures de ...

Autodeterminació

Serveis Socials

Viatjar !

Noces d'argent

Retalls de premsa

Piscina municipal

Sant Antoni

Mn. Josep Estelrich Costa

Blavets de Lluc

Per un poble més net

Festa del Quart Diumenge

Certamen Poètic (Bases)

Vaga de botiguers

Aniversari de l'Estatut Autonòmic

Poemes , gloses i glosadors

Catalina Jaume de Calicant

Bàrbara Matas Sastre

Gabriel Company Gayà

Jaume Nigorra

Guillem Bou Mas .

J. i Mates

Col.laboració

El Conseller d'Agricultura, pr Carles Costa i Salom

Recordant esdeveniments passats per Joan Jaume

Fotogràfies:

M.F.H. i altres

SALUTACIÓ

Tota publicació, per modesta que sigui, té un doble compromís: amb els lectors-suscriptors i amb el col.laboradors. I ho repetim.

Si titulam aquesta revista "informativa", aquets compromís que feim nostré, és el donar una informació veraç i imparcial, completa i puntual.

Aquets postulats que ems proposam, hi ha vegades que són difícils de complir.

Veraç i imparcial. Intentam donar aquest tipus d'informació des de la nostra independència, que és difícil sigui completa.

Informació completa. S'ha dit massa vegades que no hi ha pitjor mentida, que la vritat a mitges. La falta d'espai d'una banda i per altre la falta de temps per averiguar el tot d'una notícia, segurament ens ha duit més d'una vegada a parlar-ne massa **damunt damunt**.

Puntual. Una revista mensual té les seves limitacions. En l'espai d'un mes es generen nombroses notícies, casi sempre petites notícies, que unes vegades son recollides i difuses pr altres mitjans de comunicació. No obstant això DD.D. les reculleix, perquè si important és informar, (en alguns casos repetir l mateix que altres han publicat abans o que molts saben directament perquè ha passat o succeït dins el poble, és d'altre banda important deixar constànci escrita per a la posteritat. El que la revista surti durant la primera quinzena o durant la segona, és una suggerència que rebrem gustosament dels lectors.

El qu tots constetam és que les notícies tornen "**velles**" en l'espai d'un mes, donat el ritme vertiginios del món d'avui.

Compromís amb els col.laboradors. Que -repetim- són voluntaris i gratuïts. Hi ha vegades que l'accés d'originals (material per publicar) en fa retardar el publicar qualche col.laboració, en contra de la nostra voluntat. O reduir-lo (encara que això passa molt poves vegades). I el mateix passa amb els qüestionaris i entrevistes

Contemplant el conjunt de la prmsa forana, que coneixem, revistes mensuals amb una extensió similar a la de D.D., el lector podrà entendre el nostre dilema i dificultats per de la revista un mitjà informatiu, útil i agradable al lector i d'altre banda donar cabuda atots els col.laboradors, que a través d'aquestes pàgines poden exprssar les seves idees i demostrar la seva creativitat.

Les pàgines entrals on s'inclou el col.leccionable "**Sant Joan damunt damunt**", no tindran tots els mesos la mateixa extensió.

Moltes han estat les felicitacions per l'inclusió d'aquestes notícies ordenades alfabeticament. Això ens anima a seguir, baldament siguem ben conscients de les omissions, i equivocacions, en definitiva de l'improvisació.

Miquel Florit Huguet

NECROLOGIQUES

Catalina Bauçà Matas. (viuda de Antoni Mayol), morí dia 12 de febrer, a Palma. Tenia 72 anys. El nostre condol als seus fills, Josep i Maria, i a la resta de la família.

Antònia Font Gayà (viuda d'en Pep Betlem), morí el passat dia 15 de febrer. Tenia 82 anys. Juntament amb el seu home dugueren el cafè Centre durant uns anys. Més tart obriren un altre cafè justdevant el Centre, a la casa núm. 4 del carrer de Palma. El nostre condol a tota la família.

Mª Inmaculada Juan de Sentmenat i Morell, (dels Caldarés), morí el dia 12 de febrer. Sols tenia 42 anys. Era la més jove de les 4 filles del també difunt D. Francesc Juan de Sentmenat. Descansi en pau.

Jordi Bauçà Gual (Sineuer), morí el passat 15 de febrer a l'edat de 62 anys. Jordi de jove va treballar de pagès i hortolà. Ara fa uns 30 anys va sofrir unes greus cremades que li deixaren seqüeles pel qual deixà la feina d'agricultor, per anar a viure a Palma i treballar allà com a conductor d'un taxi. Altres posteriors problemes de salut feren que tornàs a viure la vida més tranquil·la de Sant Joan. El nostre condol a Catalina la seva abnegada viuda i els seus fills Miquel i Magdalena.

Joana-Aine Gayà Nigorra (de Ca Ses Gaiàs), morí el 10 del passat mes de gener a l'edat de 83 anys. Era la darrera de tres germans fradins (Pixeris i Joan) que moriren abans que ella. Eran tota una institució en el Barracar on vivien, pel seu caràcter bondadós.

MATANCES A SON REBASSA

Cada pel segon diumenge de febrer, quan els amatlers comencen a blanquejar els nostres camps, un grup d'amics, d'any a any més nombros, acudeixen a la crida d'un home popular, en en Miquel Gayà Galmés (Dominer) per celebrar el que anomenen "Ses matances de Son Rebassa".

Així un bons aficionats a la cuina casolana preparen el típic dinar de matances, i tant l'arròs com l'aguiat de pilotes en feren les delícies dels comensals que arredoniren la diada amb la bulla, les begudes i els plats dolços. Des d'aquí els molts d'anys per aquesta diada que ajuda a la convivència i a la germenor.

DESCOMpte PER ALS PENSIONISTES ABONATS A TELEFONICA:

Les persones major de 65 anys amb uns ingressos inferiors a 750.000 pessetes per any i unitat familiar, poden obtenir la tarifa mínima al servei de Telefònica si presenten entre el 13 de març i el 19 de maig a l'Ajuntament la següent documentació:

- Certificat d'empadronament i de convivència.
- Fe de vida.
- Certificat de la pensió que cobra o darrer rebut d'aquesta.
- Fotocòpia del D.N.I.
- Si ja tenen telèfon, el darrer rebut de la Telefònica.
- El que no el tenen, la llibreta del banc o caixa.

Aquestes sol·licituds es tramitaran cada dijous, de 9 a 13 hores a les oficines de l'Ajuntament, on seran atesos per l'Assistent Social.

ACCIDENTS DE TRANSIT

La nit del divendres dia 31 de gener, un poc abans de mitja nit, es produí un accident de transit, en el primer revolt de Maià, tornant de Montuiri.

Un grup de santjoaners, alguns dels quals havien representat una carrossa en les passades beneides de Sant Antoni, acordaren d'anar a sopar a Montuiri. De tornada el cotxe conduït per Rafel Ferrer, per causes que ignoram, va perdre el control, resultant greument ferit Antoni Bonet (Sindic) que anava d'acompanyant, i mes lleugerament els altres ocupants i el xofer. Segons informacions el cotxe resultà totalment destrossat.

El dia següent, dissabte dia 1 de febrer, hi va haver un altre greu accident de transit dins el terme de Sant Joan. Entre el Pou Nou i el Moli d'Aigo, endret del parage conet per Ses Veles, xocaren doos cotxes, devers les 10 del matí. Un dels conductors era Macià Vaquer Fons (del Pinaró) i l'altre un jove de Felanitx.

Francesc Gayà Antich (Dominer) fou atropellat el passat dia 14 de febrer per una furgoneta a la carretera de Sant Joan a Petra, devers Son Rebassa, però sortosament no va sofrir ferides greus.

TERCERA EDAT

Un grup compots per 42 associats, del colectiu de la 3ª Edat, assistí el divendres dia 1 de febrer a la representació de l'obra de Xecs Forteza "Puja aquí i veuràs Porto Pi", i tornaren contents i satisfets d'haver vist i escoltat les ocurrències del popular actor i autor.

JORDI GAYA, A BERLIN

El passat dia 12 de febrer començà a Berlin una trobada de teòlegs cristians, jueus i musulmans. Aquesta reunió tenia com a fi l'estudiar el futur de les religions monoteistes (cristiana, jueva i musulmana) en el mon actual. El santjoaner Jordi Gayà Estelrich participà a una de les sessions comentant passatges de Ramon Llull " El llibre del gentil i del tres savis ", considerat pioner en el tema del citat congrés.

MOVIMENT JOVES CRISTIANS

El Moviment de Joves Cristians als Pobles, celebrà una "Taula redona". Tingu'lloc a Marratxinet el passat dia 15 de febrer, actuant de ponents Francesc Munar, sacerdot de la part forana, Pere Sampol, polític en el Parlament Balear i regidor del seu poble, Carles Costa, President de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca i Petra Juan, Assitenta Social i coordinadora dels Serveis Socials de la Mancomunitat del Pla.

L'acte acabà amb un llarg i interessant col.loqui entre els nombrosos assistents i els ponents.

CURS DE SOCORRISME

Durant l'ña segona quinzena del mes de febrer està previst un curs de Socorrisme, organitzat per la Mancomunitat del Pla. Les classes es feran de les 8 a les 10 del vespre i seran impartides per professionals de la Creu Roja.

El curs es farà en el local de la Tercera Edat i està enfocat en primer lloc als guàrdies municipals de les localitats de la Mancomunitat i persones responsables de les piscines municipals, encara que s'hi podran inscriure i participar tots els interessats.

CONFRARIES DEL DIVENDRES SANT

Els organitzadors de les confraries del Divendres Sant, han repartit un full informatiu per tots els establiments públics de Sant Joan donant informació sobre els vestits i confraries

Tots els interessats en fer-se un vestit d'encapironat segons el el citat full, hi ha tres confraries:

La Dolorosa: Vestit blanc i capa cel. Per a més informació a n'Antònia Gomis.

Beat Ramon Llull. Vestit vermell i capa negra. Per a més informació a n'en Tià Rumbet.

Manoles. Per a més informació al President de la Tercera Edat o En Toni Sindic.

El pesquí acaba dient que " Si algú vol montar una **Confraria** que es posi en contacte amb l'Organització (en Tià Rumbet o en Toni Sindic), abans del diumenge dia 2 de Febrer.

GRUP MIXTE (Ple ordinari del 31 Gener de 1.992.)

Per primera vegada dins l'Ajuntament de Sant Joan, ha estat constituït un grup mixte, que ha estat format pel batle Gabriel Mora i els altres ex-regidors del PP, Guillem Mas i Miquel Torrens. Segons el president de la comissió de conflictes, aquesta era la sortida dels regidors del PP després de l'expedient disciplinari que se'ls havia iniciat, i haver sol·licitat oportunament la baixa del mencionat partit, per no haver de ser expulsats.

JUTGE DE PAU (SUPLENT) (Ple oprdinari 31 de Gener 1.992.)

Fou acceptat peral càrrec de Jutge de Pau (suplent) el candidat prsentat, Sebastià Mayol Estrany (Rumbet).

JULIO VERNE I LES AVENTURES DE DOS SANTJOANERS:.

El relat de l'aventura que visqueren en Joan Florit Bauçà (Rafalet) i Rafel Riutort Gayà (de Son Tei), més bé pareixret d'una de les novel·les de Julio Verne.

Aquets dos valents santjoaners, en companyia d'altres dos joves d'Artà, programaren el passat dia 9 de Febrer, baixar dins l'avenc del **Travessats**, que està en el peu de la montanya de Sa Tudosa, en el terme d'Artà, i té 140 metresde fondària. En Joan Rafalet, l'únic experimentat en aquesta classe d'aventures, va ser el primer en devellar.

Les conses no sortiren aixi com esteven previstes pels quatre joves. Dresprés de devallar, sols un aconseguí tornar pujar. Els altres tres quedaren aturats a mitjan camí , damunt un replá d'un metre quadrat d'amplària on varen romandre unes 12 hores,, tenint als seus peus un precipici d'uns 70 metres.

Un jove d'Artà , l'únic membre del grup que havia conseguit tornar a pujar, avisà a la Guardia Civil d'Artà, i a les 11 de la nit des de Palma arribava un quip de rescat de Proteccio Civil i a les 5:30 de la dematinada (del dilluns) els quatre joves exploradors eran defora. Acabava una aventura que podria haver acabat en tragèdia.

AUTODETERMINACIO (Ple ordinari del 31 de Gener de 1.992)

A la segona votació, amb quatre vots a favr (UM i PSM) i quatre en contra (Grup Mixte i Unió Santjoanera), a causa de l'abstenció d'Arrel, va esser el vot de qualitat del Batle que decidí que no prosperava la proposta del PSM sobre l'autodeterminació.

SERVEIS SOCIALS

El passat dia 6 de Febrer, en el local de la 3ª Edat, es va fer la projecció d'un documental sobre el tema "Alcoholisme i les seves conseqüències" i un posterior col.loqui, on intervingueren Mª Antònia Munar, psicòloga del Servei de Tractament de Toxicomanies de la Creu Roja, i Julio Izquierdo, metge del mateix Servei.

Són molts els santjoaners que ignoren el que fan i el que ofereixen els Serveis Socials de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

Maria Magdalena Vietma, l'Assistent Social, que tots els dijous està a disposició del que la necessita, en les oficines municipals, ens ha facilitat la següent informació:

Des de el Servei Social es du a terme un programa de prevenció i tractament de l'abús de l'alcohol i altres toxicomanies, ja iniciat a l'any 1.990.

Les principals línies d'actuació d'aquets projecte són:

1. El tractament per persones adictes a les drogues. Aquets tractament es gratuït, ja que la Mancomunitat del Pla de Mallorca, té un Conveni firmat amb la Creu Roja, amb la fiabilitat que la persona amb problemes d'adicció a les drogues tenguí una rehabilitació gratuïta.

2. Prevenció a les Escoles. També a les escoles amb la col.laboració dels mestres es du a terme el programa " Tu decideixes", que es fa als al.lots de vuitè curs. Aquets curs té com objectiu principal l'abús d'alcohol i tabaquisme als nins i nines de les escoles. Aquets programa es fa mitjançant un conveni amb el Servei de Promoció Comunitària del Consell Insular.

També es fa feina amb les APAS dels municipis interessats, a través de xarxes en l'únic objectiu de donar informació sobre la prevenció de les drogues.

La sensibilització que es va realitzant mitjançant actes públics, que consisteixen en la projecció d'un documental i posterior col.loqui.

Aquest acte es va dur a terme el passat dia 6 de Febrer, com hem dit al principi. Hi varen assistir unes 35 persones. la presentació la va fer l'Assistent Social de Sant Joan Ml Magdalena Vietma i després de la projecció del documental intervingueren en el col.loqui el metge Julio Izquierdo i la psicòloga Maria-Antònia Muna del Centre d'Atenció de Toxicomanies de Manacor.

A VIATJAR !

Les persones majors de 65 anys i les afectades per invalidesa permanent total absoluta, gran invalidesa o assimilats, i que tenguin la seva residència habitual en aquets Comunitat Autònoma, poden sol.licitar un carnet i un talonari que els permetrà obtenir una reducció en el preu dels billets dels Serveis Públics Regulars de transports de viatgers per carretera, si presenten a l'Ajuntament de Sant Joan (Assistent Social), la següent documentació:

- Fotocòpia del D.N.I.

-Fotocòpia del NIF

- Dues fotografies

-Els afectats d'invalidesa permanent total absoluta, gran invalidesa o assimilats, a més hauran de presentar una fotocòpia de certificació mèdica expedida per un organisme públic competent (INSS, Conselleria de Sanitat, INSERSO ...)

Aquets carnet se tramitarà també a l'Associació de la Tercera Edat, com va esser anunciat.

NOCES D'ARGENT

El passat dia 10 de Gener, el matrimoni Joan Gayà Gayà-Catalina Morlà jaume, celebrà les seves noccs d'argent, al complir-se en aquets dia els 25 anys de les seves noccs.

Entre els obsequis rebutspels "nuvis", fou una grata sorpresa la targeta amb el poema-glosa, feta per Joan Matas (Ferrer Peremates), que fou repartida als reunits i que ique més endavant publicam i que són una mstra que el ferrer sap fer tant gloses de picat com versos plens de delicadesa.

Fou dia 10 de Gener
ara 25 anys fá
que entre En Gayà i Na Morlà
un matrimoni es fe.
des que solen fer bé
com pertoca a un cristià,
fou don Bartomeu Bauzà
el rector que els unigué

Carregats de ilusió
i es màxim d' enamorats
volguren esser casats
per una estimació
mos umpl de satisfacció
pels qui vos tenim tractats
de ses nostres amistats
soude lo bo, lo millor.

Enhorabona vos sia
aquesta recepció
que heu donat amb tant d'amor
i en tanta simpatia
reine amb voltros s'harmonia
com a maxm galardó
i pogueu viure amb unió
com Josep i Maria.

Que Deu vos doni salut
doblers, pau, i alegria
i visqueu en companyia
més anys que es que hi heu viscut
de Na Cati i Na Maria
puguin trobar a es seu dia
un homo, a es seu gust.

RETALLAS DE PREMSA

(Dari de Mallorca 4-02-92.-Aina Riera)

"La moció d'urgència presentada pel regidor d'Unió Santjoanera Jan Matas on sol.licitava que s'aprovàs un annex d'obres al projecte inicial de l residència de la 3ª Edati al mateix temps sol.licitava una subvenció per poder cobrir el total d'aquest annex, va esser motiu d'una forta polèmica en el Ple ordinari clebrat el passat 31 de gener. Aquest annex al projecte inicial de les obres de la residència, en el qual es detallen obres afegids per un total de més de 13 milions de pessetes, va esser discutit i rebut entre el grup de govern i l'ex-batle Joan Barceló.

"L'actual equip governant, va ausar l'ex-batle de realitzar unes obres extremes que no estaven reflectides en el projecte inicial, sense comptar amb el Ple. D'aquestes obres el constructor té pendent de cobrar un poc més de 5 milions, negant-se a continuar les obres que queden, amb un pressupost d'uns altres 7 milions, fins que no hagi cobrat el deute pendent.

Segons Joan Matas, president de la 3ª Edat, aquesta mdificació en el projecte inicial no ha estat aprovada pr cap ple ni comissió, per aixó no es pot sol.licitar cap subvenció, si abans no s'aprova. L'actual equip de govern, va acusar Joan Barceló d'anar d'amagat amb aquest tema. En Barceló va sostenir que aquets 5 milions amb obres afegides i realitzades fins ara, eren afegits que l'arquitecte o el constructor feren sobre la marxa, damunt el prjecte inicial sense que ell ho mandàs. El mateix va dir Joan Matas gayà, ex-delegat d'obres.

Després d'un llarg tira i amolla sobre el tema, es va deixar sobre la taula, fins a una pròxima reunió entre l'arquitecte, el constructor

i el grup de govern, amb la presència de l'ex-batle Joan Barceló, a la fi d'aclarir el tema.

PISCINA MUNICIPAL (Ple ordinari del 31 de Gener 1.992)

Amb el vot en contra de Pep Mas, representant d'Arrel i delegat d'Esports dins el Consistori, es va aprovar el pprojecte de la piscina municipal, per una quantitat que sobrepassa els 20 milions. Aquest presupost ja havia estat aprovat per l'antior Consistori en el mes de Maig de 1.991. Però no s'havia executat perquè des del CIM havien exigit a l'arquitecte que tengués en compte l'accés per a minusvàlits. Pep Mas s'oposà i proposà que la piscina fos climatitzada per poder-s'hi banyar durant tot any.

VAGA DE COMRCIANTS A SANT JOAN

D'una manera un poc sorprenent, tots els comerços de Sant Joan secundaren el dia de vaga del passat 19 de Febrer, quan a la part forana aquest tancament de comrços va esser molt desigual, no aixi a Palma ciutat, en que l tancament o vaga va esser quasi total.

A Sant Joan, tencaren els botiguers, uns per indicacions que reberen de la patronal PIMEN i els altres per solidaritat, snse que hi hagués cap incidència i desabastiment, perquè les famílies de Sant Joan i mestresses de casa sempre tenen previsions dins el rebost, gelera conservadora o perxa.

A més els botiguers havien avisat els seus respectius clients amb antel. lació. Llástima que no es fes una crida, (ara que torna funcionar aquest sistma d'informació, perquè aixi la vaga no hauria deixat ningu desprengut.

Festa de Sant Antoni

MN. JOSEP ESTELRICH COSTA

En motiu de celebrar-se el 40 aniversari de la publicació Bona Pau, diumenge dia 26 de gener, a Montuïri hi va haver festa grossa, a la qual hi va assistir el santjoaner Carles Costa, President de l'Associació de Premsa Forana.

A l'acte diguem-ne oficial, que tingué lloc a l'Ajuntament de Montuïri una mitja dotzena de vegades es pronunci el nom d'un santjoaner, Mn. Pep Estelrich Costa. Diferents oradors elogiaren la fina que va fer dins la juventut montuïrera, els anys que dedicà a Montuïri com a Vicari.

Mn. Bernat Martorell digué que quan va nar a Montuïri per substituir a n'Estelrich : "Jo que presumia de cames primes, sabia que em seria difícil la meua feina, ja que n'Estelrich era un dels estudiants més intel·ligents del seminari, pero allò que m'acabà d'enfonsar fou la rebuda del rector Don Gori que nomes veure'm m'enflocà aquesta: "Ja te pots fermar fort les sabates per seguir les passes del teu antecessor.

BLAVETS DE LLUC

Després de molts d'anys de no haver-hi nins santjoanrs internats a l'Escolania de Lluc, actualment dos nins santjoaners, Amador Antich Matas i Miquel Nicolau Bou, fills respectivament dels empresaris Sebastià Vaquer (taller mecànic) i Llorenç Nicolau (construcció), viven i estudien en el Monestir de Lluc, integrats com a cantaires dins la històrica Escolania.

Molt s'ha escrit sobre Lluc, però ... ¿ què tindrà Lluc sempre igual, però que mai cansa ?.

Aquets dos nins, Miquel i Amador, s troban bé allà dins el cor de la montanya, aqmb gran satisfacció de les seves famílies, prque sabn que allà, encara avui un altre món, rebran una autèntica formació humanísti-

ca , a més de la musical que rep tot "blavet".

Enhorabona a les dues famílies.

PER A UN POBLE I UN TERME MÉS NET

Un apllaudiment gros i llarg, als professors del Col·legi Son Juny i per als nins de les nostres escoles, que tenint el suport de l'Ajuntament, tenen programat netejar de brutícia i deixalles els pinars del nostre terme municipal.

Està prvist que la campanya durarà uns quans mesos. Pr part de l'Ajuntament es col·locaran cubetes en el lloc més adequat, on s'hi dipositarà la brutícia i deixalles (electrodomèstics, mobles i altres atuells en desús).

De moment ja s'ha netejat el pinar del Rafal. D'altre banda, la iniciativa municipal de concentrar a un lloc determinat (Creu d'en Reüll), en els primers dies de mes, totes les deixalles i trastos inservibles, ha donat un bon resultat i haestat ben acullit pels usuaris.

FESTA DEL QUART DIUMENGE

Encara que a l'hora de tancar l'edició de D.D. corresponent al mes de Febrer, no està concretat en la seva totalitat el programa d la Festa del Pla i Peix 1.992, pareix que des de les Delegacions de Festes i Cultura de l'Ajuntament, Parroquia i Centre Cultural s'està treballant per poder oferir un programa complet, per a la popular i centenària Festa.

Se's ha avançat que el tradicional Concert que anualment se celebra en la explanada del Santuari, enguany serà amenitzat per la Banda de Música de Petra.

tots els caps de setmana a Sant Joan essent un important apicultor.

-Martí Jaume Gomila (Putxo)

-Jaume Matas Galmes (Bufalí), un dels apicultors més importants en determinada època.

-Joan Bauzá Barceló (Calderer)

APOTECARIA, DE S' Antoni Barceló Bauzá (Caminer), va esser conegut per l'amo Antoni de S'Apotecaria.

Va entrar a treballar com a dependent o "practicant" a l'apotecaria de Don Climent Gayà Bauzá l'any 1911. Quan es jubilà Don Climent, passà l'any 1949, amb el nou apotecari Don Raimundo Gayà fins l'any 1965 que es jubilà.

No va poder gaudir de la jubilació, ja que morí als 69 anys, dia 13 de Desembre de 1965.

Els llargs anys com a ajudant d'apotecaria li havien donat una gran experiència i els seus consells eren acertats quan es tractava de l'aplicació i efectes de les medicines, que ell tan bé coneixia.

Home de tracte amable, amb una gran discreció, amb un gran esperit de servei, sempre el trobaven disponible, a qualsevol hora del dia o de nit, quan una cridada urgent el feia sortir de ca seva.

Home abocat per complet a la seva feina i a la família, la seva esposa Margalida Gayà Mas (sa madona Gana) deia d'ell:

"Homes com En Toni, estan més clars que campanars".

APOTECARIS DE SANT JOAN

-Bartomeu Reus Obrador. Fou el primer apotecari de Sant Joan. S'establí a Sant Joan entre 1876-78. Era natural de Felanitx on va néixer el 2 de Maig de 1839, on morí el 16 de Maig de 1904. Va estudiar a Barcelona. A Felanitx tenia la seva apotecaria davant l'Ajuntament, fent cap de cantó amb el carreró d'En Reus. Pareix eesser que hi va haver un altre apotecari de nom Francesc Reus, també de Felanitx. L'apotecari Bartomeu Reus pareix eesser va tenir l'Apotecaria en el carrer Major, núm. 66 (Ca l'amo Joan Gorreta). Era un home que duia barba i pareix eesser no era un home dels més princernuts i diu la tradició que li cantaven aquella

cançó:

Potecari brut
perquè no et pentines
t'ha caigut un "poi"
dins ses medicines.

cançó que no és exclusiva d'aquest primer apotecari.

-Mateu Camps Oliver (1883-1906). Tenia l'apotecaria en el carrer Major, núm 70, (Ca Don Xim) en el cap de cantó del carrer de Petra. Don Mateu Camps també va exercir d'apotecari a Lluçmajor. Aquest fou el segon apotecari de Sant Joan.

-Climent Gayà Bauzá (1907-1948). Tenia l'apotecaria en el carrer Consistori núm. 9, cap de cantó amb el carrer Bellavista.

-Raimundo Gayà Carbonell (1948-1986). L'any 1959 va translladar l'apotecaria des del carrer Consistori al carrer Major, núm. 48.

-Joan Torres Mulet (Any 1986). L'apotecari segueix en el carrer Major, núm. 48.

(M.J.G.M.)

APOTECARIS, ALTRES

-Antònia Bauzá Camps (de Ca Don Xim) estudià Farmàcia a la Universitat de Barcelona. Es llicencià l'any 1945.

-Maria-Teresa Ripoll Bauzá (néta de Ca Don Xim) acabà la carrera de Farmàcia l'any 1989.

-Maria del Carme Aguiló Soler (de Son Brondo), casada amb el santjoaner Esteve Juan Gayà (de Ca l'amo Esteve).

-Antònia Soler Gayà, filla del metge D. Sebastià Soler.

-Maria-José Gayà Miquel, filla de D.

-Ma del Pilar Oliver Tauler(Es Caldarés)

ARGENTERS Durant quasi 50 anys, vingueren a Sant Joan uns argenters-rellotgers, d'Inca, que eren german.

Primerament va venir un dels germans que, al cap dels anys, va vendre el negoci al seu germà, el qual continuà venint a Sant Joan.

La seva posada, era a Ca Madó Montserrada Cocovera, a la casa núm. 90 del carrer Major. Aquests argenters tenien una joieria a Inca.

L'argenter de Ca Madó Montserrada, tenia el costum de treure una tauleta o cadira, damunt la voravia, que cobria amb un domàs o cobretaula vermell, on hi col·locava un caixó de fusta,

ARENAL DE MALLORCA, S Revista quinzenal, apareguda en el gener de 1.981, editada per el santjoaner Mateu Juan Florit (Marió).

En la primera etapa, durant tres anys aquesta publicació fou mensual, passant a ésser quinzenal en la segona etapa. Una revista amb bastant publicitat, aconseguida per la seva gran difusió. A més dels subscriptors aquesta revista es distribuïx gratuïtament, amb periodicitat rotativa, a distints indrets i poblacions. Pertany a l'Associació de Premsa Forana de Mallorca.

Actualment n'és redactor en cap Gracià Sanchez Font i entre els seus col·laboradors hi ha Jaume Satre Font i Mateu Sastre Juan, tots tres santjaners.

La revista autotitulada "publicació independent de les Illes Balears" és "sa revista que diu el que els mallorquins pensen i no s'atreveixen a dir" i segons una publicació de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, els articles de S'Arenal de Mallorca "fan d'aquesta revista un "Reader Digest" que fa les delícies de qualsevol nacionalista que estimi aquesta terra".

Les grosses polèmiques desfermades arran dels articles publicats en aquesta revista i les desqualificacions fetes a entitats i persones, fa que la mateixa tenguí mols de detractors i també seguidors i que la seva difusió un cas dins la premsa forana. L'editorial de la revista del 15-12-91, deia entre altres coses:

"S'Arenal de Mallorca, catapultat a la fama". "Des d'un quinzenari de trenta-dues pàgines hem arribat a posar nervisos enemics que es pensaven ésser mil vegades més poderosos que nosaltres". "... hem creat lectors en llengua catalana; hem posat en circulació un llenguatge i una nova manera de veure les coses ..." Definitivament hem entrat dins la llegenda i ens hem incrustat en la memòria col·lectiva dels mallorquins com antany ho feren publicacions de combat com l'Aurora de Mn. Antoni Mª Alcver o Foc i Fum des Mascle Ros..". Hem provocat expectació, ànsies, irritació, entusiasme i interès. "...Com va dir Salvador Dalí, la qüestió és que xerrin d'un, encara que sigui malament ...".

ARBOCERA. Planta o arbust de la família de les ericàcies (Arbus unedo). Té les fulles llises, sempre verdes, fa les flors blanques o rosades i el fruit (arboça) redó i granulós, de la grosària d'una cirera, de color vermellós quan es ben madur. La llenya d'arbocera és molt mala de cremar. Les infusions fetes amb les arrels d'aquest arbust, segons la tradició popular, són antihemorràgiques. Dins el terme de Sant Joan, estan localitzades a paratges tant distants com les garrigues de Ses Algorfes i de Cugalutx.

ARREL: Nova formació política nascuda a Sant Joan amb motiu de les eleccions municipals del 26 de maig de 1.991: Un grup, amb un gran bagatge d'humor i una graciosa manera de caricaturitzar els problemes locals, partint sempre d'un respecte a les persones i d'una serietat aparent.

Fou, arreu de tot Mallorca, la candidatura més popular i la que tingué més ressó als mitjans de comunicació: televisió, diaris i revistes, fins i tot a alguns d'àmbit nacional. El motiu d'aixó va ésser un primer programa electoral que havien repartit baix del títol "**Perque s'arbre no es mori.**"

A aquets seguiren dos escrits, més: Un programa que tractava els problemes amb més serietat que el primer, i un altre a on s'hi exposaven d'ésser, diu: "Arrel, és la resposta, una mica divertida i xocant (com és el jovent), diguen-li una solució o un avís d'una gent disposta a posar-hi remei ..."

Va ésser la candidatura més jove de Mallorca i per aixó deien tenir idees noves i clares, i eren conscients de que serían criticats i incompresos, però estaven disposats a llevar el rovell a moltes coses i rompre motlos.

En sorti elegit regidor el cap de llista Pep Mas Llaneras. (C.C.S.)

ASSEGURANCES, AGENTS D'

Amador Bauzá Fiol (mestre Amador Escolà) dedicat a les assegurances des de 1.929 fins a la seva mort (any 1.960). Com agent fundador tenia el núm. 32 de la Companyia "Mare Nostrum".

Gaspar Oliver Matas (de Solanda), fou agent d'assegurances de la Companyia "Vasco-Navarra".

Antoni Bauzà matas (Amador), fou continuador com a agent de "Mare Nostrum" des de la mort del seu pare.

Cosme Morey Pocoví (Es Carter) fou agent de la Companyia "Mutua Genral de Seguros" durant uns 40 anys, fins que es jubilà. Als 25 anys de treballar amb aquesta Companyia li fou imposada una medalla.

Catalina Morey Galmes (fille del Carter), ha continuat com a agent de la Companyia "Mutua Genral de Seguros".

ASSOCIACIO DE PREMSA FORANA DE MALLORCA

El 23 d'abril de 1978 ha de considerar-se la data exacta de fundació de l'associació. Ho decidiren al local del Teleclub de Sineu, centre geogràfic de l'illa, representants de cinc publicacions, motivats per una coincidència entre persones de fins comuns, sense cap vinculació ideològica concreta i respectant la pluralitat de les publicacions.

A Sineu mateix sortí el primer editorial conjunt, "Els pobles de Mallorca davant l'Autonomia". Les publicacions comarcals havien definit la seva voluntat de total recolzament al fet autonòmic que estava arribant, i la postura no passà desapercebuda pels observadors de la circumstància política.

A la segona trobada, que tingué lloc a Manacor el 10 de maig del mateix 78. S'escriu el segon editorial conjunt, "Premsa Comarcal" on es fa una justificació de les publicacions.

El 12 de juny a Inca, té lloc la tercera trobada i d'ella neix el nom de l'associació que des d'ara s'anomenarà "Associació de Premsa Forana de Mallorca" i no Premsa Comarcal com s'havia pensat fins aquest dia. El canvi fou proposat per Pere Orpí, de Vora Mar. Aquets dia ingressa la revista Sant Joan.

Després de diferents trobades i diades celebrades a diferents pobles són redactats i discutits els estatuts per la qual s'haurà de regir l'A.P.F.M. Són aprovats el 23 de febrer de 1980 al local del setmanari Dijous a Inca. El signaren els representants de les 15 publicacions associades.

El 23 de març a Inca era elegida la primera Junta Directiva presidida per Santiago Cortés, el 14 de maig s'apròva el projecte de l'escut de l'A.P.F.M. presentat per la publicació Perlas y Cuevas de Manacor.

El 22 de Juny a Deià es varen lliurar les distincions de : President d'Honor al senyor Miquel Arbona de Sòller, i de Soci d'Honor al senyor Lluís Alemany i Vich.

El 17 de maig de 1982 es renovà la Junta Directiva i el President Santiago Cortés es reelegit per dos anys . Durant el 83 es crearen els premis Premsa Forana que foren lliurats per primera vegada el 9 de juny de 1984 a una diada celebrada al Santuari de Lluc, a on s'imposà la medalla de l'Associació a la Verge Moreneta.

Dia 11 del mateix mes i any, a Sant Joan (seu social des del 5 de març) és elegida nova Junta Directiva, essent el Prsident Carles Costa i Salom.

Els dies 29 i 30 de novembre i 1ª de desembre de 1985 se celebrà el I Congrés a on per la irrevocable dimissió del President Carles Costa és elegit Gabriel Massot i Muntaner. En aquest mateix congrés, es publicà un manifest on s'afirmava la unitat de la llengua catalana i es donava suport a la normalització lingüística.

Novament pel desembre de 1989 és per segona vegada elegit President de l'A.P.F.M. el santjoaner Carles Costa i Salom. Tot l'esforç de l'actual Junta Directiva ha estat centrat a adquirir i acondicionar una casa per seu social, la qual està a punt d'inaugurar-se al carrer Princesa, núm. de Sant Joan.

Segons les dades facilitades per les pròpies publicacions, pel gener de 1987 les revistes tenien un tiratge mensual de 80.600 exemplars, supe-rat6 en molt en aquest moment, ja que també han augmentat en número les publicacions. El gener de 1992 són 47 les publicacions que estan integrades a l'Associació de Premsa Forana de Mallorca (C.C.S.) (C.C.S.)

ATLETA MILITAR Joan Salom Bauzà (Falet), quan feia el servei militar (anys 1944-45) obtingué el Campionat de Balears en llançament de discos i peses.

AUBERCOQUERS, CENS D' Posiblement sigui l'albercoquer o aubercoquer, juntament amb la figuera, l'arbre frutal que mes ha desaparegut del nostre terme, durant els darrers 30 anys. A continuació transcrivim un cens, que du la data del mes d'abril de 1.959, on es fa constar el nom del propietari, l'extensió (cortons) i en nombre d'arbres:

- 1.-**Francesc Camps Verger** (de Sa Bastida)
16 cortons, 200 arbres.
- 2.-**Llorenç Juan Font** (L'amo Esteve)
16 cortons, 146 arbres.
- 3.-**Rafel Gayà Mas** (Gana)
12 cortons, 115 arbres.
- 4.-**Guillem Morlà Bover** (Morlà)
11 cortons, 114 arbres.
- 5.-**Guillem Matas Puig** (Gil)
10 cortons, 102 arbres.
- 6.-**Pere Mayol Ginard** (Pere Maiol)
9 cortons, 84 arbres.
- 7.-**Gabriel Gual Bauzà** (de Son Pericàs)
8 cortons, 82 arbres.
- 8.-**Francesc Bover Gelabert** (Noviet)
8 cortons, 72 arbres.
- 9.-**Antoni Bonet Bou** (Foc de Son
8 cortons, 97 arbres.
- 10.-**Miquel Bonet Puig** (Cotonet)
7 cortons, 81 arbres.
- 11.-**Miquel Barcelo Barcelo** (Garrover)
6 cortons, 67 arbres.
- 12.-**Miquel Bauzà Gayà** (Capità)
6 cortons, 65 arbres.
- 13.-**Catalina Gayà Matas**
6 cortons, 57 arbres.
- 14.-**Miquel Gayà Font** (Cambuix S. Dameto)
6 cortons, 54 arbres.
- 15.-**Melcion Barcelo Jaume** (Don Melcion)
5 cortons, 62 arbres.

5 propietaris de 4 cortons
7 propietaris de 3 cortons
18 propietaris de 2 cortons
2 propietaris de 1'5 cortons
20 propietaris de 1 cortó.

Total terme de Sant Joan: 234 cortons

Total d'arbres del terme: 2.442 arbres.

AUBERCOCS, SEQUERS D' .L'albercoc o aubercoc, el fruit de l'albercoquer, erra un capítol important dins l'economia de moltes famílies santjoaneres.

Després d'esser aplegats, els albercocs eran duits i venuts als diferents sequers que hi havia al poble, on eren oberts, se'els treie el pinyol, per posar-los damunt canyissos per assecar-los al sol, abans d'esser ensofrats.

De la importància del albercoc en dóna idea l'existència dels següents sequers:

Pere Mayol Ginard (l'amo en Pere) que tenia el sequer en els trats del Camp, entre els carrers Jaume II, Santa Catalina i Consistori, en plena temporada, quan els al.lots (nins i nines) ja havian acabat el curs i tenien les vacances de l'estiu, en el sequer de l'amo en Pere arribaven a treballar un centenar de persones, entre gent gran i al.lots. El gran iinteres que tenien els nins i nines d'anar a treballar als seuer, no era el sou en si (a molts de sequers treballaven a escarada, a tant el canyis) era per poder anar a l'excursió que tots els anys se feie, una vegada acabada la temporada dels albercocs, anant tots amb un camió a pasar un un dia a vora de mar.

Llorenç Barceló Font (des Pujol tenia el sequer en les proximitats de l'escorxadors, al final del carrer Pare Rafel Ginard.

Llorenç Juan Font (Ca l'amo Esteva) feie el sequer en el Camp, al costat del carrer Solanda.

Pedro Nigorra Mayol (Petrer), que habitava a la casa núm. 12 del carrer Major, feie el sequer en els trats veinat de casa seva.

Josep Matas Juan (Bufalí) va assecar un quan anys a Can Alatxa.

Antoni Cmpany (Es Rollet), va fer sequer a uns trats del carrer Bellavista, devant les antigues escoles.

XXI CERTAMEN POÈTIC

Verge de Consolació

«Festa d'es Pa i es Peix»

Patrocina: **MAGNÍFIC AJUNTAMENT DE SANT JOAN**

Organitza: **CENTRE CULTURAL DE SANT JOAN**

Bases

1)-Podran prendre part en aquest certamen tots els poetes que ho desitgin.
2)-Els treballs, que es presentaran per triplicat, podran tenir una extensió mínima de 14 versos, i esser escrits en la nostra llengua.

3)-Els poemes duran títol i lema, però sense signar, acompanyats d'una plica dins sobre tancat, que contengui el nom i l'adreça de l'autor i el lema a l'exterior del sobre. Els concursants al premi local ho faran constar a continuació del lema.

4)-Podran optar al certamen poemes de Tema Lliure, poemes de Menció a la Verge de Consolació, al seu Santuari o a la festa que se li dedica.

5)-El termini d'admissió acabarà el dia 15 de març de 1992. Les obres es podran entregar, o enviar per correu, al **Centre Cultural de Sant Joan,**
c/ Bella Vista, 13 - 07240 Sant Joan.

6)-S'estableixen els següents premis:

TEMA LLIURE 1.º dotat amb quinze mil ptes. i placa d'honor.

Accèssits consistents en una placa, que es concediran segons el criteri del jurat.

Cinc mil ptes. i placa d'honor al millor poema d'autor local.

MENCIÓ A LA VERGE DE CONSOLACIÓ:

1.º dotat amb quinze mil ptes. i placa d'honor.

Accèssits consistents en una placa, que es concediran segons el criteri del jurat.

Cinc mil ptes. i placa d'honor al millor poema d'autor local.

7)-Els premis podran ser declarats deserts, però no podran ser dividits.

8)-L'acte de concessió dels Premis se celebrarà en el Santuari de Consolació, durant l'intermedi del concert musical, a la tarda del diumenge 29 de març de 1992.

9)-El veredict del Jurat, que estarà format per diferents personalitats de les nostres lletres, serà inapel·lable. El lema de les obres guanyadores es donarà a conèixer abans de la festa, per la premsa. L'entrega de premis s'efectuarà a l'horabaixa, en el Santuari, durant el transcurs de la festa.

10)-Tots els poemes seleccionats pel Jurat seran publicats a les revistes locals.

SANT JOAN, GENER 1992

Enquany, a nou anys de la promulgació de l'Estatut d'Autonomia de les nostres Illes, ens cal una celebració gens rutinària. El pacte autonòmic nacional sembla que haurà de marcar una important petjada en el camí de l'autogovern per a Balears encetat amb l'entrada en vigor de la Llei Orgànica que el 1983 ens atorgà i reconegué el dret a gaudir d'institucions pròpies de representació política.

Les reiterades peticions de millora de les dimensions competencials s'han concretat en l'esmentat pacte, els fruits del qual, però, encara no estan clarament perfilats. Per a nosaltres els ciutadans que constituïm els pobles de les Illes aquesta reivindicació es copsava com a reivindicació singularment sentida; ara ens han escoltat, tot i que hem de restar a l'espera de conèixer com es desenvoluparan les promeses que s'hi contenen en el pacte. No es tractava només d'ampliar el "sostre" competencial per la raó cronològica d'haver esgotat el primer quinquenni de vigència de l'Estatut, sinó també i sobretot perquè formem una Comunitat Autònoma fonamentada en la suficient identitat com per esdevenir una comunitat històrica. Malgrat que no hi ha antecedents moderns i contemporanis d'institucions d'autogovern, ni etapes no frustrades d'autonomia política, res no desdiiu que la personalitat històrica de les Balears participa de les condicions culturals, idiomàtiques i històriques que adjudiquen a altres comunitats el reconeixement d'autonomia històrica.

S'ha dit amb prou arguments incontestables que no era adient que a Balears no poguéssim tenir la competència en Educació, tenint en compte que no hi ha cap altra comunitat amb llengua pròpia distinta a la castellana que no la gaudesqui. El pacte autonòmic, però, finalment hi posarà remei a l'anomalia, sempre que estiguem convençuts de que és una eina de desenvolupament i no un objectiu final. I el que hem de valorar com a cosa més important encara: mitjançant els acords, el llistat de matèries pactades recull una relació llarga de noves competències que jurídicament reforçaran l'edifici de l'autogovern que tots els ciutadans anam bastint d'ençà de la restauració del sistema democràtic. Ara bé, també pens que el pacte - i ho vull remarcar - no ha de ser una fita finalista, sinó una nova passa que permeti concebre noves esperances pel nostre futur autonòmic. La clau, per tant, no és sols l'assoliment d'un pacte, sinó el seu posterior desenvolupament.

El nové aniversari de l'Estatut, per tant, ens permet motivadament afirmar que Balears és al llindar d'una etapa de major autonomia i desenvolupament del dret constitucional a l'autogovern. Potser només ens manca demostrar en el futur immediat que, a més a més, formem "entitat regional històrica", segons l'expressió literal que fa la Constitució al punt ú de l'article 143 i que aplega a les autonomies històriques. Per aconseguir això últim, tal volta ens caldria treballar per aconseguir el que ja s'anomena a la Mesa del pacte autonòmic el reconeixement a la bilateralitat. El temps i la consciència autonòmica que sapiguem demostrar seran els factors que ens atracaran a l'obtenció de la bilateralitat amb el Govern central per fer de la nostra una autonomia més forta, més gran, més pròpia.

Cristòfol Soler i Cladera
EL PRESIDENT DEL PARLAMENT
DE LES ILLES BALEARS

RECORDANT MARGALIDA VICH

DE FRANCESC ROSA

Bon repòs per sa madona
i per vós conformitat
ella era bona dona
i vós un homo acertat
per tant tots dos mereixeu
esser ben considerats.

Seixanta-un anys units
com Sant Jòsep i Maria
vencent ses dificultats
que heu tingut dins sa vida.

Amb esperit cristià
dón heu tret sa valentia
tot vos serà premiat
aquí i a l'altre vida.

Vós vareu sebre elegir
una excel.lent companyia
dona de gran fantasia
i de perfecte coneixement
era educada i prudent
i fins en el darrer moment
la vareu tenir per guia.

Per això és que vull pensar
per tot lo bo que tenia
que el Senyor la va cridar
per donar-li allà deçà
prmi decategoria.

Catalina Jaume de Calicant

2ª ANIVERSARI D'AINA MORATINOS MORAGUES

(Fille de Francesc Xavier i Àngela)

Mil nou-cents noranta-dos
a vint-i-nou de gener
sa nostra nêta va fer
un segon any agradós
lo que fa als nostres ulls
passa de meravellós
gràcies Sant Àngel Custodi
per mots d'anys guarda-l-mos.

Catalina Jaume de Calicant

MALLORCA CANTA

Amb aire de pagesia
i olor de terra banyada
hem replegat dia a dia
de tonades una anyada
cançons plenes d'harmonia
de nostra vida passada.

De tota sa part forana
i alguna de Ciutat
de tot Mallorca hem cantat
de cor i de bona gana
amb la senzilla humilitat
des dels turons i la plana.

Dient que Mallorca canta
ni per perdre ni guanyar
l'estil d'un temps recordà
¡I qui canta sos mals espanta!
fnt viure l'estil bo i sa
i amb el cor ple de gaubança.

Per tant l'atenta noblesa
La Cadena (Antena Tres)
han sefelcat en fermesa
vells costums com qui res
sa seva constant feblesa
l'enhoraboba es mereix.

fent reviure lo d'un temps
cançons del camp i bressol
amb l'estiu de sol a sol
i amb la tardor escampant fems
suant dins el Juliol
cantant ben fort tots contents.

Recopilant lo d'antany
ximbomba, batre i segar
que o fou de bo aquest viarany
feinejant poder cantar
i tants l'any passat com enguany
sempre escapats hem d'anar.

Si volem llegir es diari
no tenim temps a cap hora
allò de passar el rosari ...
Déu meu que ho trobam d'enfora
de "Tele" és Telediari
i de diaris s'Ultima Hora.

Bàrbara Matas Sastre

**EN MEMORIA DE CATALINA BAUZÀ MATAS
(PASTORA)**

Està vist i comprovat
que la mort no repara
se'n v com si fos un lladre
i mos pren un ser estimat
a s'hora "menos" pensada
i es que quedan afectats
se troban desconhortats
una llarga temporada.

Però visquem confiats
que Maria nosta Mare
en el cel guarda posada
en el que bé ha obrat

Era quinta del quarante
carinyosa i comprensiva
molt estimada dels seus
i des qui bé la coneixia.

Amb jo, a més de ser quintes
altre detall mos unia,
justament coincidí
venir al mon es mateix dia.

Que Déu la tengui en el cel
en la seva companyia
rebi el més gran condol
tota sa família unida.

Catalina Jaume de Calicant

ALS GLOSADORS DE SANT JOAN

Voldria quel Bon Jesús
me donàs aquest gran do
d'esser un endevinador
i pensar com un glosador
que ha ningú ver fer s'abús.

No estic empegueït de dir-ho:
quan dic ver n dic mentida
sempre un pic en sa vida
mos toca fer de bufó.

Una persona té moments
que amb es anys desvaria;
i m'agradaria un dia
voure els vostres monuments.

Voltros son una pandilla
ams sos mateixs colors
i llavors com a glosadors
feis cançons de "maravilla".

Un temps ses cases nobles
sempre tenian criat
pel vostre ben fer un glosat
prenen mostra altres pobles.

Un vespre que està estrellat
per tot se veuen estrelles
voltros mos feis marevelles
amb aqueix hermós glosat.

Jo les fas bé si me rimen
i d'altre forma no en sé fer
però hi ha un santjoaner
que totes li surten bé
i elogis no li escatimen.

Entre "Mates" i clapers
s'hi fa qualque esclatasang
també tenien en Company
que és des bons santjoaners.

Plantilla de glosadors
per tots els pobles n'hi ha
jo he anat a demanar,
i de tant i tant cercar
de Mallorca sou els millors.

Voltros sou divertits
i molt bons en so glosar
si tots allargam sa mà
sempre serem bons amics.

Jaume Nigorra Estrany

Nota: Jaume Nigorra "Es Forneret"
que ha col.laborat durant anys amb
els seus glosats a les revistes "Santa
Bàrbara" i "Moli Nou" de Vilafranca,
avui subscriptor de "Damunt Damunt"
xplica la seva admiració per la "planti-
lla" de glosadors que hi ha a Sant
Joan. Home de bon tarannà, "allarga
sa mà" en prova d'amistat.

**LES NOCES SIMBOLIQVES ENTRE L'ESTATUA
DE LA LLIBERTAT I LA D'EN COLON**

Nota: Els mitjans de comunicació
informaren de les noccs simbòliques
de les dues estàtues. La novia, l'esta-
tua de la Llibertat, en el Port de
Nova York i el novii, Cristòfol Colom,
en el Port de Barcelona, que se
celebraren el passat dia 14 de Febrer,
"Dia dels enamorats". El Frner Boveta
ho ha vist així:

Això que vull escriure
voldria que quedàs clar
estim més riure que plorar
i tnc més bon plorar que riure
se meva forma de viure
ningú me canviarà
i només Déu me pot privar
ses cançons des meu temps lliure.

A catorce de Febrer
dia dels enamorats
amb sos calçons ben posats
i dispost a tapa forats
se casà un felanitxer.

O penture un "genove"
d'això no estan "aclarat"
i aquets fets anomenats
fa cinccents anys que han passats
i no s'en recorda es Forner.

Trop que surt de lo nrmal
i he quedat impressionat
quan a mi m'han informat
que s'estatua de sa Llibertat
s'ha de casar de "penal".
Que hi pensi bé cada qual
si no dic sa veritat
lo molt que s'ha prosperat
mai li haviem arribat
quan mandava es General.

Es veinats de partió
catalans d'autonomia
per casar-se amb sa novia
li han fet una camia
més grossa que un camió.
Encara que me fii
no vull fer massa remor
me fa molta d'il.lusió
un dia agafar es vapor
per anar a veur es novii.

Jo vull anar a veure-lo
en que em costi un capital
aniré a sa Ciutat Condal
i de demunt es pedestal
ajudaré a devallar-lo.

Perquè estic esclavitzat
he fet aquesta cançó
vaig menllavar un milió
i en prou pna i dolor
encara no l'he tornat.

Si sa cosa no canvia
i es negoci marxa bé,
pentura aqueix any qui ve
si Déu ho vol i convé
coneixeré sa novia.

Gabriel Company
(Forner Boveta)

EN MOTIU DE LA MORT D'ANTONI PARIS

Quan se mor un ser estimat
sa família se desespera
a s'anyorança s'aferra
recordant el temps passat
quan un amic se n'ha anat
a descansar devall terra
s'unic consol que ms queda
que Déu l'haurà perdonat.

Gabriel Company
(Forner Boveta)

Nota: El forner Boveta que era un gran amic d'Antoni Paris i que té els mateixos sentiments d'afecte per la seva viuda i filla Antònia, va compondre aquestes estrofes plenes de sentiment.

ERROR, HORROR I ... TERROR

qQuin cr de lleó inhumà
amb el cervell de formiga
per molts de desberats que diga
no crc poder-me expressà
és horrorós lo que es fa
per tot arreu sens fatiga.

Com feres salvatges són
l'Eta, Grapo i demás
fent desastres un excés
creient arreglar el món
destrossant els arressers
passant sense sabre per on.

Heu de menester mà forta
que enmig de tot no teniu
deixau l'innct que viu
i cuidau-voa de ca vostra
de vibores sou un niu
de maldat i mala mostra.

(Continua la pàg. 16)

ERROR, HORROR I ... TERROR

(Ve de la pàg. 15)

Bèsties, covards i salvatges
 que actua fora control
 omplint sa terra de dol
 fent greus ferestes imatges
 tant en lluna com en sol
 cremen les vostres avantatges.

Matas és el vostre tema
 per quatre doblers guanyà
 comença pel teu germà
 o ton família per lema
 veuràs si ho serà un dilema
 la teva sang trepitjar.

Etarres alçau el cap
 no amagueu sa fesomia
 dels que us guien sou el tap
 de tristor i pena sou guia
 cercau del tub un escap
 cercau sens trobar alegria.

Gent de força i presó
 rates de clavagueram
 els mals que experimentam
 de Déu mai tendran perdó
 sou tenebres i foscors
 de bó vostre esperam.

Bàrbara Matas Sastre

PLEGARIA

Vos salut Verge Maria
 i vos deman mos gurdeu
 de tot perill nit i dia
 guardau-mos de nit i dia
 amb el goig i amb la tristor
 siau sempre nostra guia
 Verge de Consolació
 no mos deixeu de sa mà
 estel de nit, llum del dia
 i en passar al més enllà
 confortau-nos Oh Maria !.

B.M.S.

ALTRES GLOSES

Aquets mes ampliam la "plantilla"
 de glosadors, incloent unes gloses
 d'un santjoaner prou popular. Guillem
 Bou Mas (Cotonet), i deim prou popular
 perquè la seva fama com a "subhastador"
 de la Penya Motorista, cada any en
 motiu del dinar de matances o aniversari
 és coneguda fora de Sant Joan, precisa-
 ment per la seva gràcia i eficàcia.

Pel mes de Juliol de 1.990 complí
 65 anys, s'incorporà a l'Associació
 de la Tercera Edat i fou elegit membre
 de la Junta Directiva i ha col.laborat
 d'una manera entusiasta i desinteressada
 com ho ha fet a la Penya Motorista.

Home d'una senzillesa extrema,
 modèstia i gràcia natural, motiu
 pel ue fou elegit com a presentador,
 en motiu de la vetlada de gloses
 que es fa el vespre dia 16 de Gener,
 víspera de Sant Antoni. Vegeu aquí
 una mostra de les seves gloses:

Com que no som glosador
 ni gns de falta qui hi fa
 si anit me senti u xerrar
 és perquè em vinguèren a cercar
 per fer de presentador.

Present en Joan Mas de Maria
 i en Planisi de Can Picafort
 i amb un cas de mala sort
 si en caigués qualcun de mort
 s'altre predicaria s'homilia.

Acabada la vetlada de gloses, Guillem
 Bou feu l'acomiadament:

Per anit no hi ha res més
 per els devots de Sant Antoni
 i amb aquesta "cerimoni"
 vos hem presentat es patrimoni
 des glosadors santjoaners
 que s'han mostrat molt feiners
 i sense por del dimoni.

Guillem Bou Mas (Cotonet)

QUIN PEBRE VOS FA COURE ES ...

Me sum a s'opinió
d'un company meu que és forner
que a una revista escrigué
No toqueu sa partió !
també trop que fa colló
donar lo que hem de menester.

Es demanar no fa preu
quan s'ha de mercadejar
tants de pics de demanar
pr cedir-ho mos sap greu
i qui demana el que no és seu
també se li pot negar.

Digau-me per quin motiu
hem de cedir o recular
si hem de vendre o baratar
de lo que tenim empriu
si estrenyem es nostre niu
llavonces qui hi covarà ?.

Tothom maneja son eine
així com millor li va
qui a altre casa es comptes fa
a casa seva poc esqueine
aquets tema du molta feine
i mala de realitzar.

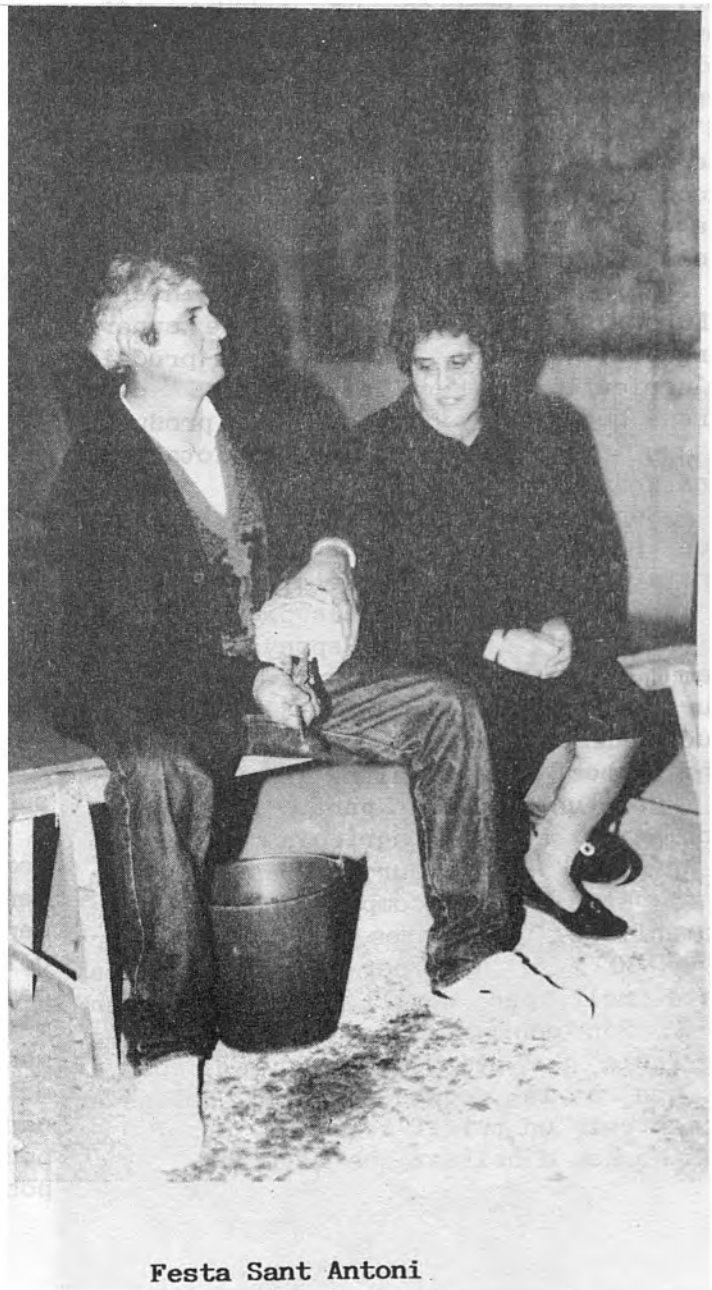
Me voleu dir, d'allà aquí
que te més, que d'aquí allà
si noltres hi hem d'anar
o si ells han de venir
si està tant be justsuaxi
que puces van a sercar.

Es bo de fer és demanar
es donar no és gens igual
si un per fer-ho bé, fa mal
lo cdit, cedit està
si llavors ho vols recuperar
te diran, ala perdal !.

Jo que som de Sant Joan
i es viure-hi també me prova
si es tereny no mos sobra
com alguns se pensaràn
també en se un de refrany !
"Que es donar, fa tornar pobre".

De Son Ramon , Son Barceló
d'Hortella Vei i es Nou
a nosaltres lo que mos cou
es no fer cap segregació
i, **NO TOQUEU SA PARTIO**
QUE BASTA; I N'HI HA PROU !.

J. i Mates

Festa Sant Antoni

EL CONSELLER D'AGRICULTURA I LA PREMSA FORANA

Convocats per la Conselleria d'Agricultura ens vàrem reunir a Incael passat dia 31 de Gener, més de 60 representants del col·lectiu de Premsa Forana amb el Conseller Sr. Pere J. Morey i els Directores Generals de Producció Agrària, d'Estructures Agràries, de Pesca i el Secretari General Tècnic.

Encetà la vetlada el Conseller Sr. Morey després de sopar, fent una exposició del moment actual davant el qual ens trobam abocats a un accelerat canvi en la filosofia i maneres d'actuar i pensar en la Comunitat Econòmica Europea, la qual cosa ens acondiciona de manera molt important, ja que la política agrària comunitària està canviant i per això ens trobam:

Primer, per la política interna (Europa) de la CEE, degut a la superproducció de tot el que pot produir l'agricultura. Per la política dels preus que afavoreix a qui més produeix i per consiguient a les explotacions mes grans i grosses.

Segon, per les pressions externes, que rebem principalment dels Estats Units, Argentina, Xile, etc. pressionant a la CEE per aquiperar els preus.

Des de l'ingrés d'Espanya a Mercat Comú, Espanya està adaptant les estructures a les d'Europa, a la vegada que aquesta també fa canvi, per tant ens trobam sobre un altre canvi.

Per una altre part, tenim una població activa agrícola d'un 15 % quan la mitja europea és de 6 a 7 %, tenint en compte que algunes Comunitats Autònomes estan aprop d'un 30 % i que per contra Balears està molt per devall, solament un 4 %. Són contradiccions a la política agrícola que séstà aplicant a Espanya i que a la vegada es veu obligada a mantenir un teixit social.

No hem d'oblidar que Mallorca

viu del turisme i el turisme viu dels recursos que podem ofeir, un camp ben cuidat, uns amatlers ben florits, unes oliveres ben arreglades, uns marges nets, etc. i això s'ha de pagar per la qual cosa es necessari subvencionar les estructures agràries i no subvencionar els preus dels productes, cereals, hortalisses, ramaderia, llet, carn, etc.

Es necessari dibuixar un marc a on ens movem en aquest moment; una sortida podria esser convertir les grans cases de foravila per turisme rural o agroturisme. No és el mateix agricultura que nom rural, cosa que s'ha de tenir molt clara per solucionar els problemes actuals.

No es podrà vèncer les necessitats via preus, ja que aquestes s'han d'adaptar als preus internacionals; un exemple: En aquest moment aquí els cereals estan a 150 Ecus per tona (unecu són 150 ptes. per tant 22.500 ptes. per tona) en front de 100 Ecus de preu comunitari (15.000 ptes. per tona).

També es vàren tractar altres temes molt puntuals com són: Els camps de golf. Els escorxadors i les lloges de peix. Intonxicats per manjar carn de vadella tractada amb finalitzadors. Cambres Agràries. Esculls artificials. Zones desfavorides. Pla de desenvolupament del Pla de Mallorca (diversificació de fonts de renda, artesanía rural, mrcats als pobles). Sa Marineta. Feina rural, subvencions als cereals.

Tots els temes tractats com podeu comprovar foren interessants i llargament comentats per Conseller i Directores Generals de la Conselleria d'Agricultura del Govern Balear. El comentari se centrava en les necessitats de donar més informació als pagesos i d'una manera especial als responsables del món rural, davant aquets grans canvis que tenim pels morros i que poden canviar la vida del nostre poble eminentment agrícola i rural.

Carles Costa i Salom

**RECORDANT ESDEVENIMENTS PASSATS EN
EN EL MES DE FEBRER**

13-02-42. Moria a Sant Joan, Antoni Bauçà Gayà. Fou batle (1899-1909) i (1920-1923). També fou Jutge de Pau. Amb els germans Climent i Joan Gayà Bauçà i amb els seus germans Joaquim i Lluís formaren un complex industrial amb el nom de "Gayà, Bauçà i Cia., S.L.". El 1915 degut a l'empenta d'aquets santjoaners el poble es va veure afavorit pr servei de llumelèctric.

16-02-57. Fou anomenat batle D. Raimundo Gayà Carbonell (Apotacari) (16-02-57 a 21-10-59).

10-02-59. El Ministeri de Governació aprovà l'escut de la vila que és diferent del de la Parròquia. En el del poble el xot està a damunt terreny llis mentre que en el de la Parròquia està a damunt un llibre..

22-02-60. Nomenament de batle, Joan Bauçà Bonet (Cotonet) (22-02-60 a 06-11-61).

Any 1.966. Del 31-1 al 19-02 va tenir lloc a Sant Joan un curset agríola sota el lema " Abono de cultivos" organitzat pr la Agncia Comarcal de Extensió Agrària de Manacor amb la col·laboració de la Germandat Sindical de Lauradors i Ramaders de Sant Joan. Hi assistiren joves agricultors locals i a més de conferències es feren visites a plantacions d'altrs indrets.

15-02-1967. En un acccident de cotxe, gairebé un dels primers de tan fatal conseqüències, en el km. 10'350 de la carretera Palma-Manacor, moria dins un "Seat 600" el jove santjoaner de 20 anys Francesc Antich Jaume.

14-02-1975. Als seus 60 anys morí D. Jordi Ernest Miró Algueró, conegut per tots com "Es Secretari", ja que des del Gener de 1.939 havia exercit de secretari de l'Ajuntament.

01-02-1976. Després d'unes votacions dels regidors i per un sol vot fou elegit batle Joan Barceló Matas. (1-02-76 a 27-12-86) Fou reelegit en les votacions de l'Abril del 79 i del Maig del 3.

06-02-1982. Els amics de la part frana encapçalats per un grup de santjoaners rendiren un homenatge al senyr Santiago Rodríguez Miranda (gendre del senyor dels Calderés) que en aquells moments era el Ministre de Treball i Seguretat Social de l'Estat Espanyol. L'acte es va desenvolupar al llarg d'un sopar en el restaurant de Can Tronca.

Joan Jaume Nigorra

